

Микола Вороний ЄВШАН-ЗІЛЛЯ

(поема)

*«Євшан-зілля» Миколи Вороного — символічна поема, в якій автор метафорично змальовує пригадування рідного краю, порушує актуальну тему любові до Батьківщини***. Головним героєм твору є син половецького хана, який виріс у неволі при дворі київського князя, але за допомогою чудодійного євшан-зілля згадав свій дім і батька. Твір є обов'язковою частиною шкільної програми.*

До найвідоміших творів автора належать поезії «За Україну!», «Іванові Франкові», «До моря», «Блакитна панна», «Серце музики», «Спомини», «Старе місто» тощо. Микола Вороний — український поет-модерніст, для його творчості характерні урбаністичні та філософські мотиви.

*Да лучше есть на своей земли костю лечи, ине ли на чуже славу быти.
(Літопис, за Іпатським списком)*

В давніх літописах наших
Єсть одно оповідання,
Що зворушує у серці
Найсвятіші почування.

Не блищить воно красою
Слів гучних і мальовничих,
Не вихвалює героїв
Та їх вчинків войовничих.

Ні, про інше щось говорить
Те старе оповідання.
Між рядками слів таїться
В нім якесь пророкування.

І воно живить надію,
Певну віру в ідеали
Тим, котрі вже край свій рідний
Зацурали, занедбали...

* * *

Жив у Києві в неволі
Ханський син, малий хлопчина,
Половецького б то хана
Найулюблена дитина.

Мономах, князь Володимир,
Взяв його під час походу
З ясирем в полон і потім
При собі лишив за вроду.

Оточив його почотом
І розкошами догідно —
І жилось тому хлоп'яті
І безпечно, і вигідно.

Час минав, і став помалу
Рідний степ він забувати,
Край чужий, чужі звичаї
Як за рідні уважати.

Та не так жилося хану
Без коханої дитини.
Тяжко віку доживати
Під вагою самотини.

Зажурився, засмутився...
Вдень не їсть, а серед ночі
Плаче, бідний, та зітхає,
Сну не знають його очі.

Ні від кого він не має
Ні утіхи, ні поради.
Світ увесь йому здається
Без краси і без принади.

Кличе він гудця до себе
І таку держить промову,
Що мов кров'ю з його серця
Слово точиться по слову:

«Слухай, старче, ти шугаєш
Ясним соколам у хмарах,
Сірим вовком в полі скачеш,
Розумієшся на чарах.

Божий дар ти маєш з неба
Людям долю віщувати,
Словом, піснею своєю
Всіх до себе привертати.

Ти піди у землю Руську —
Ворогів наших країну, —
Відшукай там мого сина,
Мою любую дитину.

Розкажи, як побиваюсь
Я за ним і дні, і ночі,
Як давно вже виглядають
Його звідтіть мої очі.